

УНІВЕРСИТЕТ
Короля Данила

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції

5 травня 2023 року

Івано-Франківськ-2023 р.

УНІВЕРСИТЕТ
Короля Данила

**ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА
ПРАВОНАСТОСУВАННЯ В СУЧАСНИХ
УМОВАХ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ**

*Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції*

5 травня 2023 року

Івано-Франківськ-2023 р.

УДК 340.11(061)
Т33

Теорія та практика правозастосування в сучасних умовах державотворення: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 05 травня 2023 року). Івано-Франківськ. Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила». 2023. 378 с.

Theory and practice of law enforcement in modern conditions of state formation: materials of the All-Ukrainian scientific and practical conference (Ivano-Frankivsk, 05 May 2023). Ivano Frankivsk: Editorial publishing department of University King Danylo, 2023. 378 p.

Рекомендовано до друку Вченою радою ЗВО «Університет Короля Данила» (протокол № 9 від 28. 04. 2023 р.)

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теорія та практика правозастосування в сучасних умовах державотворення» (05 травня 2023 року).

Усі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерела є обов'язковим.

© Університет Короля Данила, 2023

*Алексєєнко Анна Олександрівна,
викладач кафедри загальноправових та
соціально-гуманітарних дисциплін
Херсонського факультету
Одеського державного університету внутрішніх справ*

МОБІНГ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Незважаючи на постійне внесення змін до законодавства, все ж таки недостатньо урегульованим є питання пов'язане з моральним (психологічним) переслідуванням та тиском на працівника.

Мобінг (від англ. mob – юрба) – систематичне цькування, психологічний терор, форма психологічного тиску у вигляді цькування співробітника у колективі, зазвичай з метою його звільнення. Стаття 2 Кодексу законів про працю України визначає, що одним з основних прав працівників є право на здорові і безпечні умови праці. А стаття 2-1 КЗпП встановлює рівність трудових прав громадян України, забороняючи будь-яку дискримінацію у сфері праці [1].

У грудні 2022 року до українського законодавства було внесено зміни для запобігання та протидії мобінгу, а саме: у Кодексі законів про працю України визначено:

- поняття та форми мобінгу;
- обов'язки держави та роботодавця щодо протидії мобінгу працівників;
- внесення змін до колективного договору;
- до кого звертатися за допомогою;
- розірвання трудового договору у зв'язку з мобінгом;
- відповідальність керівника та працівника за мобінг [1].

У Кодексі України про адміністративні правопорушення також визначено покарання керівника та працівника за мобінг. Як зазначено в статті 173-5 КУпАП «Вчинення мобінгу (цькування) працівника – тягне за собою накладення штрафу на громадян від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти

до тридцяти годин і накладення штрафу на фізичних осіб – підприємців, які використовують найману працю, посадових осіб - від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин» [2].

Формами психологічного та економічного тиску, зокрема, є:

- створення стосовно працівника напруженої, ворожої, образливої атмосфери (погрози, висміювання, наклепи, зневажливі зауваження, поведінка загрозливого, залякуючого, принизливого характеру та інші способи виведення працівника із психологічної рівноваги);

- безпідставне негативне виокремлення працівника з колективу або його ізоляція (незапрошення на зустрічі та наради, в яких працівник, відповідно до локальних нормативних актів та організаційно-розпорядчих актів має брати участь, перешкоджання виконанню ним своєї трудової функції, недопущення працівника на робоче місце, перенесення робочого місця в непристосовані для цього виду роботи місця);

- нерівність можливостей для навчання та кар'єрного росту;

- нерівна оплата за працю рівної цінності, яка виконується працівниками однакової кваліфікації;

- безпідставне позбавлення працівника частини виплат (премій, бонусів та інших заохочень);

- необґрунтований нерівномірний розподіл роботодавцем навантаження і завдань між працівниками з однаковою кваліфікацією та продуктивністю праці, які виконують рівноцінну роботу [3].

Юридичними можливостями забезпечення дієвого захисту прав та законних інтересів працівників в частині протидії мобінгу можуть стати норми інституту компенсації моральної шкоди та положення заборони зловживання правом, однак самі ці інститути мають свої недоліки і також потребують перегляду у зв'язку з поступовим орієнтацією всієї правової системи України на забезпечення прав та свобод людини [4, с. 144].

Отже, мобінг – це умисна негативно-агресивна поведінка, яка спрямована на приниження працівника в більшості випадків з метою його звільнення, є однією із форм насильства. Насамперед це проблема всього суспільства. Заходи щодо протидії даного явища є завданням органів державної влади. Для уникнення негативного явища «мобінг», можна використовувати такі превентивні заходи: підкреслювати важливість спільної роботи у колективі, використовувати в роз'яснювальній профілактичній діяльності такий матеріал, що спонукатиме слухачів до міркувань та осмислення власної поведінки, засуджувати твердо й постійно деструктивну й антисоціальну поведінку, тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. Дата оновлення: 27.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X. Дата оновлення: 20.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
3. Захист від мобінгу в трудовому колективі. *Освітній Обмудсмен України*. URL: <https://eo.gov.ua/zakhyst-vid-mobinhu-v-trudovomu-kolektyvi/2023/01/04/> (дата звернення 11.04.2023).
4. Сорокіна А. А. Мобінг та булінг в трудових відносинах . Young 2018. Т. 63. №. 11. С.139-146.

Наукове видання

Матеріали

I Всеукраїнської науково-практичної конференції

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Матеріали подані мовою оригіналу

У збірнику збережено авторську орфографію і пунктуацію

*Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність
за підбір, точність наведених фактів, цитат, власних найменувань,
статистичних та інших відомостей*

Упорядники:

Л. М. Андрусів, О. О. Мейгеш

Дизайн та верстка:

І. В. Гребенюк

Видано за авторською редакцією

УНІВЕРСИТЕТ
Короля Данила

вул. Є. Коновальця, 35
м. Івано-Франківськ, 76018
university@ukd.edu.ua